

Bütçe Dengesi - Ekim 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Merkezi yönetim bütçesi Ekim ayında 7,2 milyar TL fazla verdi.

Ekim ayında bütçe harcamaları yıllık bazda %1,7 oranında azalırken, bütçe gelirleri %28,2 yükselmiştir. Böylece, Ekim 2014'te 3 milyar TL açık veren bütçe, Ekim 2015'te 7,2 milyar TL ile rekor düzeyde fazla vermiştir.

2015 yılının ilk 10 ayı itibarıyla ise; bütçe harcamalarının yıllık bazda %11,5, bütçe gelirlerinin %14,5 oranında arttığı izlenmiştir. Bütçe açığı yıllık bazda %58,3 daralarak 6,2 milyar TL olmuştur. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde bütçe açığı 14,9 milyar TL seviyesinde bulunuyordu.

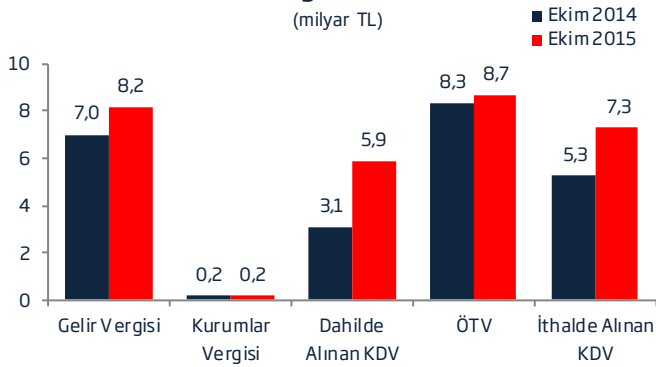
Faiz dışı dengeye bakıldığında da bütçe görünümünde kaydedilen iyileşme göze çarpmaktadır. Yılın ilk on ayı itibarıyla faiz dışı fazla bir önceki yılın aynı dönemine göre %35,7 artarak 41,2 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bu da OVP öngörüsünün %140'ına tekabül etmektedir.

Vergi gelirleri artışında ivmelenme...

Yılın 3. çeyreğinde iç talepteki ılımlı görünümün etkisiyle ivme kaybeden vergi gelirlerindeki artış Ekim ayında yeniden hız kazanmıştır. Ekim ayında bütçe gelirlerinin %80'ini oluşturan vergi gelirleri geçtiğimiz yılın aynı ayına göre 7 milyar TL'lik artış kaydetmiştir. Bu gelişmede dahilde alınan katma değer vergisi gelirlerindeki %90'ı aşan artış önemli bir role sahipken, iç talepteki hareketlenme nedeniyle ithalde alınan KDV gelirlerindeki artışın yıllık bazda %38,1 düzeyinde gerçekleşmesi de etkili olmuştur. Söz konusu vergi kalemlerindeki hızlı yükselişte zayıf baz etkisinin de

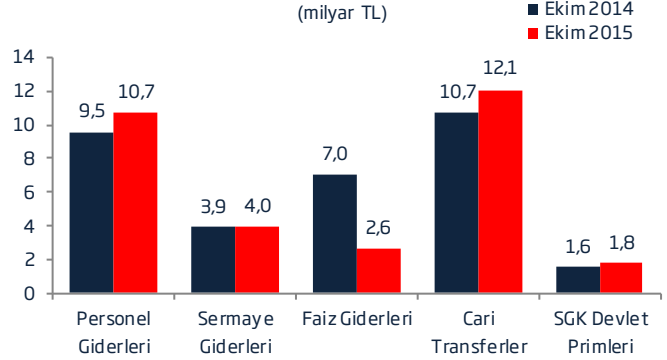
Vergi Gelirleri

(milyar TL)

Bütçe Harcamaları

(milyar TL)

payı olduğu gözlenmektedir. Gelir vergisi bu dönemde %16,4 artarken, ÖTV gelirleri ise %4,3 ile sınırlı oranda genişleme göstermiştir. Vergi gelirlerinin yanı sıra hazine portföyü ile iştirak gelirlerine bağlı olarak teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki yıllık bazda kaydedilen 2,3 milyar TL'lik genişleme de Ekim 2015'te bütçe dengesini desteklemiştir.

Ekim'de bütçenin olumlu görünüm sergilemesinde faiz giderlerindeki düşüş de önemli rol oynadı.

Geçtiğimiz yıl Ekim ayında borç stokunun vade yapısına bağlı olarak dönemsel bir artışın gözlenmesiyle 7 milyar TL ile yüksek seviyede gerçekleşen faiz harcamaları Ekim 2015'te 2,6 milyar TL'ye gerilemiştir. Bu dönemde iç borç faiz ödemelerinin 4,4 milyar TL azaldığı izlenmiştir. Faiz dışı harcamalarda ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,7 milyar TL artış gerçekleşmiştir. Bu gelişmede, büyük ölçüde cari transferler ile personel giderlerinde kaydedilen yükseliş etkili olmuştur.

Beklentiler

Ekim ayı itibarıyla bütçe göstergelerinin yılsonu hedeflerine kıyasla oldukça olumlu bir tablo çizdiği görülmektedir. Bu durum, önümüzdeki dönemde gerekli olması halinde ekonomiyi desteklemek amacıyla atılacak adımlar açısından maliye politikasında yeterli manevra alanına sahip olduğuna işaret etmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Ekim			Ocak-Ekim			2015 Bütçe Hedefi	OVP Tahmini	Gerç./ OVP Tah. (%)
	2014	2015	% Değişim	2014	2015	% Değişim			
Harcamalar	37,2	36,6	-1,7	362,6	404,2	11,5	472,9	503,0	80,4
Faiz Harcamaları	7,0	2,6	-62,3	45,3	47,4	4,7	54,0	54,0	87,8
Faiz Dışı Harcamalar	30,2	33,9	12,4	317,3	356,8	12,4	418,9	449,0	79,5
Gelirler	34,2	43,8	28,2	347,7	398,0	14,5	452,0	478,5	83,2
Vergi Gelirleri	27,9	35,1	25,6	286,6	333,3	16,3	389,5	405,8	82,1
Diğer Gelirler	6,2	8,7	39,7	61,1	64,6	5,8	62,5	72,8	88,8
Bütçe Dengesi	-3,0	7,2	-	-14,9	-6,2	-58,3	-21,0	-24,5	25,4
Faiz Dışı Denge	4,0	9,9	147,2	30,3	41,2	35,7	33,0	29,5	139,6

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.